

Latweefch u Awises.

Nr. 25.

Zettortdeenâ 21. Juhni.

1862.

Awischu-sinnas.

Rihgas Awises Nr. 136 preezigi raksta: Sinna nahluſe, ka muhsu schehligs Kungs un Keisers ar sawu augstu Keisereeni festdeena 7tä Juhli pulksten 8 isbraukſchoht no Zarſkojes-Selas un wakkarä buhſchoht Dinaburgā. 8tä Juhli ſwehtdeenaſ rihtä pulksten 8 isbraukſchoht un pulkſten 11 puſſdeenâ buhſchoht Kohlneſſe. Virmdeenâ 9tä Juhli pulksten 9 rihtä isbraukſchoht un valikſchoht Rihgå, kur leelä ballē buhſchoht. Ohtdeenâ 10tä Juhli braukſchoht us Zelgawu, kur kahdas stundas bijis, atkal us Rihgu atvakkat braukſchoht. Trefchdeenâ 11tä Juhli pulkſten 10 braukſchoht un Sigguldi Widſemmē un nakti paſhrgulleschoht Krimulde. Zettortdeenâ 12tä Juhli eeschoht us Turraidi, no turrenes atkal us Krimuldi un wakkarä buhſchoht Rihgå. Peekdeenâ 13tä Juhli pehz puſſdeenaſ ar dampfuggi tad eeschoht us Leepaju.

Rihga. Zeen. Widſemmes Gubernatera fungu v. Effenu Keisers us-paſcha lubgſchanu wahjas weſſelibaſ labbad atlaidis no ſawa gruhta ammatu un wiina weetâ par Widſemmes Gubernatera fungu eezechlis Stahtſrahtu, Kambarakungu von Dettingenu 18tä Maiji f. g.

Rihga. Kad leelais Keisers Pehteris I. 1710 gaddâ Rihgu pauehme, tad ar karru, baddu un mehri oplehgerefhanas laika Rihdsineeki ta bij is-nihluschi, ka tikkai 3 tuhſt. 5 ſinti zilweki Rihgå effoht bijuschi. 1720 gaddâ jaw bijuschi 5869; 1760 gaddâ bijuschi 14 tuhſt. un 7 gaddi wehlaki 20 tuhſt. 1783 bijuschi 27 tuhſt., bet pehz 4 gaddeem tikkai 25 tuhſt. valikluschi. Pehzak bijuschi kahdi 30 tuhſt. un 33 tuhſt. 1810tä gaddâ. Kad 1812 gaddâ preefschpilsatus nodedſinaja, tad atkal tikkai 27 tuhſt. zilweki Rihgå atlilkuschi, bet 1834 gaddâ jaw 56 tuhſt. zilweki Rihgå mahjouschi, un taggad bes ſaldateem tur effoht 73 tuhſt.

stoschi zilweki. — Starp ſcheem 1861 gaddâ bijuschi Rihgå: $44\frac{1}{2}$ tuhſt. Ewangeliuma tizzigu; 15 tuhſt. Kreewu tizzibâ, 8483 Raskolniku, 4700 Rakkolu, 1189 ſchidu rc., pawiffam 73 tuhſt. 953 zilweki.

Zelgawa. Us paſcheem Zahneem zaur Zelgawu us Leepaju nowedde Keisera ſirguš, jo tur nu gaida muhsu ſcheliga ſemmes-tehwa behrnuſ, Leelwirſtus, kas tur juhrâ maſgafees un arri paſchu Keisera un Keiſereeni, kas turpu ees sawus augſtus behrnuſ apmekleht.

Zelgawa. Us jauneem Zahneem gan bij fabraukſchi augstu un ſemmu lauſhu deeggan, bet wiſſi ſchelojahs, ka ſchinni gaddâ leela naudas truhziba un ka par dauds leetus lihja, ta ka us eelas mas lauſhu bij redſami. Tadehl arri tai fmukka namma, ko pils-dahrſa bij uſtaifijuschi un kurrahdiya wiſſadas ſemmes-kohpeju maſchines, rihlus, lohpus un leetas, bij mas lauſhu. jebſchu gan bij wehrtſ redſeht un lauzineekeem bij ko mažzitees. Dohſim ſlaidralas finnas par to us preefschu.

Pehterburas Awises raksta par to ugguns-grehku ta. 24tä Maiji Drunewas kohla ſpihkeri ugguns zehlees, ko ſawaldijuschi. 28tä Maiji puſſdeenâ vee kaupmanna Georgewa bohtes ugguns zehlees, ko ahtri apflahpuschi. Atkal pulkſten $3\frac{1}{2}$ pehz puſſdeenaſ kaupmanna Gulkowa kohla ſpihkeri atradduschi deggoſchu kannepu buntiti, ko tuhſtal iſglahbuschi. Bet pehz 2 ſtundahm kaupmanna Alekſandrowa kohla bohtes jumta, leelu kohla bohtu rind (Aprakfina dwor), ugguns rahdijees un ar leelo wehtru itt ahtri aprihjis wiſſu ſcho leelu tirgus un bohtu plazzi, uſgahſees us leelo bohtu rindi (Schtſchukina dworu), ar neſawaldijamahm leefmahm aprihjis wairak nelä tuhſtoschias bohtes ar wiſſu prezzi, eededsinajis Ministera pilli (kas paſr walſis eekſchligahm ſtegham walda) un nu ugguns iſplahtiſees us Wontankas

pussi. Leela wehtra ugguni aisenessufē pahr Tscher-nischewas tiltu, eededsinajis malkas platschus un nammus abbās Troizki-Pereulokas pusses. Ar Deewa paligu ugguns saldateem isdewees pulksten 6 no rihta scho breesmigu ugguns-grehku sawaldiht. Nodegguščas wissas bohtes ar wissu prezzi Aprakšina un Schtschukina dworā, 7 muhru ekas un Ministera pils, bet Ministera papihrus un aktes isglahbuschi. Winnpusš tilta isdegguschi 14 muhra nammi un 1 kohla nams. — 30tā Maijs atkal kahdā kohla nammā ugguns iszehlees un nodeggušči 1 muhru nams un 7 kohla nammi. Walkarā wehl zittā weetā kohla nams sahžis degt, bet isglahbts tappis. — Vehz scho laika wairs ne effoht dedsis. Nabbaga nodeggušči, kas ne warrejuschi ruhni dabbuht, mahjo appaksch teltim tirgus plazzi. — 5tā Juhns Generalgubernatera weetneeks Tolstois us tirgu atnahjis un prassijis, woi effoht ar meeru ar scho weetu un avgahdachanu. Kad tee pateikuschi, tad teizis, ka pats Keisers nahkschoht winnus raudsicht. Schehligs Keisers atbrauzis, laipnigi ar teem isrunnajes, tohs ceprerezinajis un apsohlijis par teem gahdah. Ohtrā deenā arri patti angsta Keiserene atbraukuse ar General-Gubernateru Suworowu, pirkuse no tahs prezzes, ko no ugguns isglahbuschi, tad nobraukuse kosermēs, kur tee zitti, kas nodeggušči, kohrteli un teem dahwinajuse tahs pirkas leetas. — Arri Kronstattē sahžis 2 reises degt nahts laikā, ka rahdahs arri zaur besdeewigahm rohkam, bet ahtri ugguni sawaldijschi. Rummifione, ko Keisers cezhlis, stipri neskle besdeewigis, kas tahdus pohtsa un grehka darbus darrijuschi, jittus jaw irr rohkās dabbujuse un tohs teesa ar pelnitu grehku teesu. — Pee Rihgas Wahju Awishu apgahdatajeem preeksch Pehterburas nabbagag nodegguščeeem lihds 15tā Juhna d. bij atsuhiti 1179 rubl. 45 kap. mibilestibas dahwanu.

Wilna. Kahdi baggati Pohlu muischneeki usnehmuschees jounu eisenbahni taifisht, kas fa-ees ar Dinaburgas-Warschawas eisenbahni un ees lihds Kejewas pilhatam. Keisers to apstiprinajis.

Maskawa. Raksta Awises, ka pa eisenbahni no Pehterburas us Maskawu wairs ne braufschoht ka lihds schim 22 stundas, bet nu braufschoht tikai 15 stundas (simts juhdes).

Warschawa. Schehligs Keisers pawehlejis Warschawā ectaisiht Uniwersiteti (studentu augstu skohlu) un ka wehlejis itt wissas skohlās taggod warroht sawus behrnus lukt mahzilh kaudis no wissadahm fahrtahm un wissadas tizzibas. — Arri schehligs Keisers islaidis jaunus likkumus, kas pawehl, ka Pohls wissi schihdi tahdas paſčas rektes un teesas un wassas warr dabbuht, ka zitti kristiti zileksi, ka arri muischas warr pirk, un ka teem wairs ne effoht jaswehre tā, ka schihdeem lihds schim bi jaswehre, bet ka kristiti kaudis svehre, bet ja tee sawu wahrdū appakschralsta appaksch kahda teesas jeb zittu grahmatu, tad to ne drihkf rakstiht ar Ebreeū (schihdu) raksteem, bet ar Pohlu jeb Wahzu raksteem. —

Italia. Leelā Kattolu bislapu sinodē nosprenduschi, ka Kattolu basniza nebuh ne warreht Italiāi atdoht Rohmas pilfatu un Bahwesta semmi, bet tai muhschigi jopaleek vee Bahwesta augsta amata. Nosuhtijuschi leelu grahmatu vee Bahwesta un to luhguschi, lai neklausoht itt nekahdu padohmu, ko Italia jeb Napoleons dohschoht un lai stipri ween turrahē vee sawa lihdschinniga prakta. Wissa Kattolu basniza tam buhschoht par paligu. — Turpēttim Napoleons pawehlejis masak saldatu turreht Bahwesta semmē un lai tikkai paſčā Rohmas pilfatā paleekoht Sprantschu saldati. Tā rahdahs, ka ar laiku Sprantschi pawissam isees no Rohmas un tad Italias kaudis to itt weegli dabbuhs. —

Turkussemme. Turkī ar Montenegro kalnu-laudim taggad itt neganti kaujahs, bet tikkai ne warr dabuht skaidras finnas, ka ihsti tur eet. Zitti raksta, ka daschā kauschanā Turkī winnejuschi, atkal zitti stahsta, ka kalnu-laudim wirsrohka. 24tā Maijs Abdi Pascha vee Jenikiwas kalnu-lauschu leelu karra-pulku effoht uswarrejis un dauds no scheem krittuschi; atkal zittas Awises raksta, ka kalnu-kaudis leelā kauschanā sakahwuschi un aisdīnnuschi Turkus un ka 3 tuhkf. Turkī effoht pagallam. — Safka, ka Juhli mehnēsi Konstantinopolē fanahfschoht waldineeku weetneeki un spreedi-schoht par to nemeriu Turku walsti. Jo ir Serbeeschī nemerigi polikkuschi tadehl, ka wianu pilfatu Belgradi bombardeerejuschi. Turku Keisers gan nosuhtijis us Belgradi, lai ismelke scho leetu

un sohda wainigus, bet Serbias leelungs nu prassa, lai Turki nophosta wissus krepostus Serbia, fur Turku saldati stahw.

Mejika. Sprantschu Awises gan slehp un ne stahsta, ka Sprantschu karra-pulkam Mejikā gahjis un eet, bet Calenderu un zittas Awises stahsta, ka slikti deesgan Sprantscheem tur eimoht, un ka Napoleons tadeht pawehlejis, wehl 18 tuhfst. saldatus un zittu Generalu (Boreju, kas Italias karrā leelas leetas darrijis) nosubtiht us Mejiku. Stahsta, ka Mejikas laudis nebuht ne gribboht peenent Eistreikeru Prinzi par Kehninu, bet paleekohht pee sawas walts Presidenta Juarez, Sprantscheem slipri prettim turrahs un tohs brangi sa-kahwuschhi pree Vebblas tā, ka schim masam pulkam bij ja-eet atpakkat; bet ne warroht skuht atkal pee juhras pee saweem fuggeem, jo enaidneeki kalnōs gluhnejoht preekschā un pakkala. Napoleons arri turpu suhtoht 10 leelus liniās-fuggus ar 5 zitteem karra-fuggeem.

Seemet-Almerikas ihstahm walstim wehl eet labbi, un tahs Mississippes leeluppē taggad arri leela kaufchanās uswarrejuschas un ispohstijuschas wehrgu-walstu karra-fuggu spehlu un Mempes pil-satu panehmuschas. — Atkal itt niknā kaufchanās iskahwuschees vee Arrisburgas, fur abbeem dauds lauschu krittisch. — Par to leelu kaufchanohs vee Korintes un Rikmontes pilnigas finnas wehl naw atnahkuschas. — Pee Generala McKellana effoh 60 tuhfst. saldati.

S—z.

Kreewusemme. Ta Botjeku tautina, kurree pee Urala-tautham Sibiriā peederr, irr ihsti zaur sawu leelu sihftumu wehrā leekama. Pee winneem irr tas eeraddums, tahs drahnas, kurrās kahds zilwels mirris, nohst mest; bet ka lai schi leela skahde ne notiku, tad winni tohs us mirschau gulledamus slimmus nogehrī plifikus! — Kahds dehls arri nahze ar sawu wezzu oklu tehwu pee ahrstes un scho usrunnoja: Mihlaïs tehtin, ejmu dsirdejis, ka tu warroht azzis taifit, woi tas irr teesa? — Ahrste aksa azzis apluhkojis, tahs arradde wehl glahbjamas un atbildeja, ka prohtoht gan. — Zik tu pagehri? — Desmit rubulus. — Tas irr par dauds; nemm feschi. — Rabbi. — Un woi tu par feschi rubuleem abbas azzis taifi? — Nu ja, ka abbi! — Tad nemm tikai trihs un taifi

winnam tikai weenu azz. Tehws irr wezs un tam irr ar weenu azz deesgan. — Woi dasch no muhsu loffitajeem arri schim skohpam dehlam ne lihdsinajahs, kurree leelaka manta irr nau da?!

Wahzsemme nefenn nomirris kahds wihrs, kas 65 gaddus pee weeneem un teem pascheem fun-peem deenejis! Muhsu semmē nahkahs deeneest-neekem 65 neddetas gandrihs jaw par ilgu us weenu weetu dñshwojuscheem. — Te atkal zittas Wahzu Awises lausu, ka wezzos laikos deenesta laudim tas eeraddums bijis: katu reis pee Deewa galda eet, kad tee us zittu weetu gahjuschhi. Kad wehl taggad pehz schi eeradduma gribbetu darriht, tad gan buhtu leela speschanahs pee ta Kunga galda, jo no daudseem tohp deenesta weeta pehz pahri neddelahm atkal mainita.

Wezzee Wahzeeschi turraja kuili leela gohdā ta-pehz, ka winch zaur sawu rakjchanu winnus eemahzija art; un tee wezzalee stahstini zell mums rafdamu kuili preekschā, par sibni preeksch basnizu un flohsteru buhwechanahm, scho par buhwmeisteru skohlmeisteru nosihmedami. — Tag-god tee laiki zittadi! Jo kad kahds zilwels ihsti negohdi usweddahs, tad to mehds salihdsinah ar — zuhku. —

J. G.

Drauga bals no Pehterburas.

Ne reiti gaddahs, ka scheit Pehterbura tohp us-eli Latweeschu behrni, kas no Widsemmes un Kur-semmes atwesti, kurree wezzaki nodewuschhi pee saweem schi dñshwodameem raddeem, woi arri pee pawissam swescheem zilwekeem, kas apfohlijuschees tohs par saweem usnemt, tohs isaudsinaht, mah-zicht, skohloht, lobbās weetās elist un tā jo pr. Nabbaga wezzaki, kam eespehchanas naw paschi sawus behrnus isaudsinaht, to daschfahrt par leelu laimi turr, ja tohs tahdā wihsē warr aisdohht prohjam, un dascham behrnam tas arri pateesi par labbu isdohdahs. Bet Deewam schehl irr arri tahdi swescheu behrnu nehmeji, kas to ne darra wiś, ko apfohlijuschees darriht, un dasch wezzaku behrns gan slikti tohp cohpts un turrehte, pabrikds un magasines, woi pee meistereem un fungem nodohts, skohla ne tohp suhtihts, basnizā ne tohp laists, starp sweschaas tautas laudim ween dñshwodams aismirst sawu wallodu un tizzibū, irr leelā pilfatā

tä ka pasuddis, neweens naw, kas tam ihsti vakkat luuklo, eeslattahs un eemahzahs dauds nelabba un kad nahk peeweschanas gaddi un mahzitais to wehl dabbu rohkä, tad tahds nemahk ne wallodu, ne grahmatu, ne pahtarus un irr leelu leelas mohkas to mas dauds ween wehl par zilweku padarriht. Rohnahs arri tahdi behrni, kas sweschä tizzibä tohp eewilti un eespeesti; dauds zaur faunahm preefschishmehm un nelabbeem beedreem eet poystä pee meesas un pee dwehseles, un dasch meitschklis, tas wehl ne peewests, jaw us nefchlikhtibas fauna zelleem irr uswests. Sinnams, grehki un kahrdinaschanas irr gan wissur, wissä pafaulé, bet tak wisswairak tahdä leelä pilstätä, kur zilweki ka mudschu mudsch, tur tas prettineeks, tas wels, mahk opfahrt staigaht kä ruhldams lauva un mekle, kurreu tas apribj, (1 Peht. gr. 5, 8) un tē to jaunu lauschu dwehseles jo lehti un weegli marr samaitatees. Dasch jauns un arri wegs maktejahs schurp us Behterburgu tilk zerradams, schè to pafaules mantu un laimi atraßt un zittam arri laimejees pehz tam, kahds tas zilwels irr un kä Deews tam palihds; bet tak wairak irr to, kurreu zerriba aiseet wehjä, kurreu fmeekli pahrwehrschahs par raudahm, un kas ar sawu sfahdi mahzohs tohs Deewa wahrdus par pateesibu atsikt, kas sakla: „Zerre us toskungu, darri labbu, paleez eelsch semmes un usturrees ar peetizzibu. (Dahw. ds. 37, 3.)“ Un atkal tohs: „Tee, kas gribb baggati tapt, tee kriht kahrdinaschanä un walga un dauds besprahigäs un kaitigäs eekahro schanäs, kas tohs zilwekus gahsch samaitaschanä un pasufchanä. (1 Tim. 6, 9.)“ Beenam pee-auguschem un prahta-zilweskam gan pafcham par fewi jassin un ja-atbild; ko winsch sebj, to winsch pkaus, kahdu fewim gultu taifiks, tahdä gallehs; — bet par teem nepee-auguscheem un prahta wahjeem jaunceem behrneem tak teem jassin un ja-atbild, kurreem Deews pats tohs dewis un ustizzeis, lai weens no scheem wifsmasakeem ne pasuhd. Un kas weenu no scheem wifsmasakeem apgrebzina, kas eelsch mannim tizz, tam buhtu labbaki, ka tam d'sirnu okmins pee sakla taptu pefahrtis un to apflihgi-natu-juhru, wissedsillakä weetä. (1. Matt. 18, 6.)“

Tapehz ta draunga halsis jums ussauz: Juhs mihti Latveeschu wezzaki, peeraugait labbi, kam

un us kö juhs sawu meesu un assini, sawus behrus nodohdeet, un ne leezeet sawus behrus schurp us Behterburgu atwest, ka juhs, gribbedami tohs laimigus darriht, tohs nelaimē ne gruhstu; un is-audsinajeet un iswelzeet tohs labbak fuhri un gruhsti kä sinnadami un warredami, us semmehm. lai juhs ne velnitu grehku pee saweem behneem un lai jums ne buhtu gruhta atbildechana preefsch Deewa.

Behterburgas Luttera General-Superintendent
un Latveeschu drāudsēs mahzitais

Richter.

Tä ta grahmatu kä grahmatu dauds!

Gan nu arri Latveeschu grahmatas muhsu deenäs kä sehnas pehz filta leetus aug — sinnamē wissas arr naw rūdmeesas un behrslappas — tad tak now seeds prett Wahzu grahmatahm. Gudi wiheri leezina un aprehkina, ka kad gofpascha kahda gribbetu wissas Wahzu pawahra grahmatas ween bes zittahm grahmatahm islassiht zauri, tad tai waijadsetu Mekusala wezzumu faßneigt — prohti, kad ta latru deenu 16 stundas tannis taffitu, tai waijadsetu 963 gaddus lassiht līhds ta galla tilku. Woi dsirdi nu?! Un Latveeschu wallodā mumsik ween a weeniga pawahru grahmata.”)

E. F. S.

Tahstini.

Divi zimdu andelmanni satikkahs. Pirmais prassija ohtru: „Sakki sel, draugs, kä tu sawus zimdu til lehti warri pahrdoht, es tä ne warru, jebshu gan to ahdu preefsch tam sohgu, un to darbu pats taisu.“ — „I tu nerra!“ issauza ohtrs. „Es winnus jaw gattawus sohgu, tālabbad lehtaki warru pahrdoht nekä tu.“ ... f... n.

Kungs prassija sawai deenesta-meitai, kas pirmais reis no kumedinu namma pahnahze, ko tur redsejuse un kä winnai patizzis. Meita atbildeja: „Tur lohti labbi; jo tur gandrihs wissi feewischki dabbu wihrus.“ Meita redsedama, ka kumedinos no prezzechanas rahdijs, dohmaja, ka tas pateesi tä noteekoht, kä tur rahda.

J. K.

* Ar sho derriq grahmatu itt labbi weddahs un virzeju dees-gan, tālabbad ta nu ohtureis tohp drikketa un no jauna pee Steffenhagen un dehla par 1 rubl. 10 sap. dabbujama.

A w i s c h u

peeliffums.

Missions

Mr. 12.

finnas.

1862.

Sannas finnas.

Jelgawa. Us paſcheem jauneem Zahaem Jelgawa bij atnahzis miffionars Ahns (Hahn), kas Awrika pee Erero tautahm darbojahs. Pulkſtein peezos walkara wiſch ildeenas ſpredikus teize un iſtahſtija, ka tur eimohr ar fw. miffiones darbu. — Schinni un nahloſchā Awishu lappā dohſim ſkaidrakas finnas par ſchi teizama wihra darbeem. S-3.

G-1.

Jerusalem pilgatā eshoht tai 1853 schā gaddā tikkai lihds 2200 kristigas tizzibas lohzelki bijuschi, no scheem eshoht 2000 Rattoli un tikkai 200 Luttera tizigi. No scheem 200 Luttereem peederroht 150 pee Enlandeeschu basnizas un 50 tikkai pee Wahzu basnizas. Luttera basnizā swetdeenā paprecksch Galandeeschu wallodā, tad Wahzu wallodā bislaps Gohbats Deewa kalposchanu noturroht. Arri tee Luttera mahzitaji Nikalogfons un Walentiners tur wahziski spredikus teizoht. Taggad ir tur warebucht buhs Kristus tizziba wairumā gahusi. — Lai Deews dohd !!

G. F. S.

Missionars Ahns (Hugo Hahn) Dinaburgā.

Effeet gan zitkahrt par scho wihrus lassijuschi, mihlee missiones draugi. Taggad mehs paschi dabbujam wianu redseht un ar winnu eepaschtoes un steidsamees jums par muhsu fa-eeschanu kahdas sinnas doht. Sinna atnahze. La Ahns gribboht 1mā Juhnī Dinaburgā buht un basnizd runnu tur-reht. Lad ar steigschamu aibrauzam turpu, jo firds un prahts neffahs winnu redseht un dsiredeht. Zik lihds schim par missioni bijam lassijuschi un vebz sawas eespehshanas arri effam publejuschees, tak wehl paschi ne bijam wis redsejuschi nelaahdu

missionaru. Nu, es jums fakku, draugi, es pa-teizu Deewam par tahm fwehtitahm stundahm, ko ar scho wihrū pawaddijam, par to prahtha pamoh-dinaschanu un sirds-eesildischanu, ko zaur winnu dabbujam, un no sirds wehlelu, juhs lihds ar man buhtut warrejuschi scho preeku baudiht. — Nos-preestā deenā ap pulksten 6 wakkara Luttera draude un lihds ar winneem arri Kreewi un Kattoki sapulzejahs masā Dinaburgas Luttera basnizā, ka weetas ne bij wairs teem, kas druszin wehlak nahje. Dseesmina bij isdseedata, tad Ahns uskahpe us klanzeles. Wissas azzis us winnu werrahs. Un teefcham, bij arri tē ko skattifees pee fcha wihra. Veels no auguma, ne faufs ne tuks, wihrs vilnā svehkā, pee ka gan warreja redseht, ka winsch aiz krahsns ne bij sehdejis, bet daschu publinu redsejis; waigs un rohkas likkahs tumfchakas palikkuschas no karstas Alwrikas faules, galwas matti jaw druszin firni; bet kas wisseem, pirms wehl kahdu wahrdū bij runnajis, pee sirds kehrabs, bij fwehts meers, kas no winna gaischahm azzim un no winna waiga spihdeja. Wiss nu bij klus, — tad Ahns sawu balsi pazehle un draudsi ar fwehtischanas waherdeem apfweizinajis un Deewū firsnigi noluhdfis, winsch islassija no Matt. Ew. 9 nod. 37 un 38 pant. schohs wahrdus: „Plaujama gan dauds irr, bet mag plahweju. Tavehz luhdseeft to plaujama Rungu, ka tas darkineeklus gibbetu isdfiht pee fawa plaujama.“ Behz tam winsch tā draudsi usrunnaja, ko zik peeminnu, jums atkal stahstu. „Zik es finnu, es esmu tas pirmais Missionars, kas no juhfu mallas, isgahjis un pee paganeem strahdajis, tē juhfu preelschā stahw jums stahstiht par ta Runga darbeem, ko winsch pee teem paganeem strahda. Jo lihds schim wehl lohti mas — man redsoht, tikkai kahdi 4 woi 5 — kas no

muhsu massas pee scha darba isgahjuschi. Un tad es scho darbu esmu usnemis, tas ne irr notizzis zaur manni, bet zaur ta Kunga spehku un gribbeschanu. Jo no esfahluma es tahlu biju no ta Kunga un nebuht ne dohmaju par missiounaru palikt. Juhgå dsimmiis un audsis es sawas jaunibas deenas pawaddiju Deewam schehl tumschâ netizzibâ. Skohla buhdams dabbuju par draugu kahdu jaunekli, kas no Deewa zelleem pawissam bij atkapees un man wehl wairak netizzibâ pakustinoja. Schis mans draugs faslimme un nezik ilgi orri nomirre, wehl mirstoht lahdedams un Deewu saimodams; jo winna firds ne finnaja no nekahdas grehzineeku salihdsinaschanas zaur Kristus affinim. Ta mirreja wahrdus dsirdoht manna firds bij satreekta. Atkal nezik ilgi pehz tam es redseju kahdu meiteni 8 gaddus wezzu, kas ar ihstenu behrna tizibû Deewu fiesnigi peeluhdse. Scha behrna luhgschana man jo wairak lehraks pee firds. Pirmo reiss ta dabbuju, manniht, kas kristigas tizzibas spehks. No scha laika manna firds atgresahs pee ta dñihwa Deewa un Pestitaja. Es to reiss biju 16 gaddus wezzs. Tad Deews wehl gahdaja, ka es tikku veenemts par audsekni no kahda tizziga mahzitaja Kursemme, kas man fataifija, loi Lehtipates augsta skohla warretu mahzitaja ammatu ee-mahzitees; jo tam Kungam winna wihma kalmâ kalvoht, tas taggad ween manna prahâ stahweja. Bet winsch man nu erahdija to zetta, lo lihds schim esmu staigajis. Pee winna mahzitaja es pirmo reiss dabbuju lassht kahdas missiones finnas un zaur schahm manna firds ta eesille, ka ir es par missiounaru gribbeju palikt. Tad es dewohs us Wahzsemme un Barmes pilatâ, kur Rein- uppes missiones heedriba eetaisjusi sawu missiones skohlu, kurrâ pehz mahzibas gaddeem par mahzitaju toppu eeswehtihis. Tas taggad wairak ka 20 gaddu, ka tur ta Kunga darbu strahdajis pee muhsu paganu brahmem. Un zik dauds tur wehl jostrahda! Tas Kungs fakka: plaujama irr dauds. Kahdu plauschanu tas Kungs nosihme? Ta Kunga plaujamais irr wissu nabbagu grehzineeku firdis, wissus, kas wirs wissas semmes dñihwo, winsch gribbschraht sawos muhschigöö schluhnös. Urri juhs, mihlee draugi, pederreet pee scha plaujama. Bet pee jums, gohds Deewam, winsch jaw irr eesohjis strahdah; bet zik dauds wehl irr to, kur winna

wahrds now wehl atskannejis. Gewehrojeet, ka wehl wairak neka 600 milj. nabbagu paganu, 200 milj. Muameda, jeb Turku tizzibas beedru, kas dauds labbak par paganeem now. Gewehrojeet, ka leelâ Kihnas-semme ween irr lihds 300 milj. paganu, Indiâ 150 milj., Awrika kahdi 100 milj. Zik leels ta Kunga plaujamais! Un tas darbs pee ta? Tas Kungs pats irr pawehlejis, jo winsch fakka: „Gita zaur wissu paftali un darrat par mahzekteem wissus laudis un kristijeet tohs eeksch ta wahrdta ta Tehwa, ta Dehla un ta svehta Garra. Paftuddinajeet to preezas-mahzibu wissai raddib ai. (Matt. 24.)“ Un tomehr lihds schim tas darbs wehl ta wis now usnemts, ka waijadseja. Jo tas irr gruhts un bailigs. Gewehrojeet, mihlee draugi, mums missiounareem ja-otstahj draugi un dsimtene, ja-otstahj wiss, pee ka firds irr apraddusees no masahm deenahm, un jano-eet sweschâs mallâs, pee sweschahm nepasihstamahm tautahm, kur mehs zittu neko ne atrohnam, ka daschlahrt ceniaidibu un duftmibu, bet wissur negantu paganu buhshanu, prahâ tumfbu un firdsapzeetinaschanu, leelus un rupius grehkus un bresfmigu neschlkistib, lo juhs sawâ mallâ marrbuht ne effat redsejuschi nedf dsirdejuschi. Mehs turp no-eetam weeni paschi, mums waddona un paliga zitta now, ka ween tas Kungs. Stahfischu, ka manni tas Kungs waddijis. No Wahzsemme aibrauzu Kapstatti deenas-widdus Awrika. Te leelais staltais pilats pehz Giropas tauschu mohdes, orri wissa-kahriba un gresniba, lo leelös pilatôs dabbu redseht. Te palikku kahdu laiziu, tamehr no tahla juheras zetta warreju atpuhstees un ar gitteem draugeem eepasiltees. Kap-semme jaw no 100 gaddeem wairak daschadas missiones bee-dribas ar leelu svehtibu strahdajuschas storp mel-neem Ottentotteem un zittahm paganu tautahm. Tur jaw leelaas draudses irr eetaisjuschees ar smuk-fahm basnizahm un skohlahm. Kad wijs bij fataisjits preeksch tahlaa zetta, tad dewohs pee Namakaas tautas, kas jaw ais Kap-semme rohbescheem tahlok us seemela pussi. Tahds zetsch gan sawadu gruhtumu un puhlinu atness. Bes bruggeta zetta mehs brauzam ar leepleem ratteem, ohrehm, pee kurrahm 10 lihds 20 wehrschus aishuhds; jo wissadas leetas par vohtiffschanu un usturru mums jaweddahs lihds. Ne retti ta noteek, ka zaur kruhmeem un mescheem mums zetsch jatoifa ar zirwi

rohkō, ne retti, fa pee straujahm uppehm nahk, kur
 tiltu un zeltawas naw un papreelch plohesti un lai-
 was jataisa. Tas Kungs mums palihdeja scho
 gruhatum pahreest; bet wehl wairak winsch mums
 tai pirmā weetā, kurrā mehs apmettuschees, dewe
 leelu svehtibu redseht pee paganeem. Jaw fennak
 gitti missionari te bij strahdajuschi; bet winnu
 darbs gan drijf bij asemirsts. Taggad nu lifikhs
 itt kā ta fehla, ko winni bij iskaissjuschi un kas
 tik ilgi bij appalch semmes gullejusi, nu nemmahs
 dihgt un augt. Gribbu te peeminneht, fa pee
 wisseem paganeem redsams, fa winnu firdis ne-
 meerigas, fa winni labbi noproht paschi sawu no-
 schehlojamu buhshanu, fa winni fajuht pee sa-
 wahm firdim, fa winneem salihdfinaschanas wai-
 jaga ar to Deewu, ko tak paschi ne paschit wis.
 Tadeht pee wisseem paganeem atrohnam i uppuri
 daschadi. Par tahdu itt ihpaschu uppuri kahds
 missionars man stahstija tā. Winsch nahzis kahdā
 leelā paganu pilsatā, ar wahrdū Ibo, kad paschu
 laiku tee laudis sawadus svehtlus turreja. Jo
 winsch redseja, fa tee kahdu zilweku faiststu wad-
 dija zaur pilsatu eelam, un kur kahdā nammā
 garram gahje, tad laudis pazehle prett winnu
 sawas rohlas, fozzidomi: nemm nu wissus muhsu
 grehkus us sevi! Scho zilweku zauri waddijuschi
 zaur wissu pilsatu tee to noslibzinaja uppē un wiana
 lihki pehz eemete uppē, loi uhdens straume to ais-
 wedd prohjam. Ak brahli un mahfas, mums
 kristiteem irr weens pilnigs uppuris, mums irr tas
 Kungs Jesu Kristus; tas wissus muhsu grehkus
 us sevi nehmis, tas preefsch mums zeetis un mir-
 ris, fa winsch muhsu grehkus noslibzinatu Deewa
 mihestibas juhrā, fa tee buhtu noslibzinati muh-
 schigi. Svehtigs, kas tam ustizzahs! — Tee
 pagani nešinnojchi sawā firdi ilgojahs pehz scha-
 pestitaja; tadeht tee orri labyrath klausahs, kad
 wianneem par to stahsta un kad winnu widdū at-
 skann ta wehsts: missionari nahk! tad tee sapulzi-
 najahs ar preeku pee tahda wehstneescha. To es
 pats dabbuju redseht pee Namaka laudim, kur
 wissiprak usmettohs. Tas ne bij nezik ilgi, ka-
 meht pee winneem biju, tad bij redsama leela firds-
 pamohdinaschana. Neween winni beeschi fanahze
 muhsu fa-eeschanas un usmannigk klausahs, ko
 winneem no ta Pestitaja mahzija; bet dauds bij,
 kas sawā firdi fatrekti, mekleja kahdu paslehytu

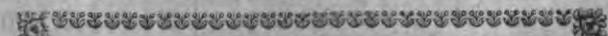
weetu; te winni sawus zessus lohzijsa preefsch ta
 dsihwa Deewa un suhdseja ar karstahm assarahn
 sawus grehkus un schehlastibas luhsahs. Dauds
 arri bij, kas pee man atnahze un prassija, ko mums
 buhs dorriht, fa mehs svehli tohpam? Ak draugi,
 woi juhs jaw arridsan tā effat pee sawas firds pa-
 kustinati tappuschi, fa pehz schahs wissuaugstakas
 un dahrgakas leetas effat meklejuschi? Es fakku,
 woi tam, kas to nekad naw eewehrojis, kas sawas
 deeninas pawadda, gittu neko ne gribbedams, fa
 ween schahs pasaules nihzigu suhdamu mantu un
 kahribu, gohdu un grehzigas lustes!

Bet neween pee teem pee-auguscheem tahda firds-
 pamohdinaschana bij redsama, bet jo wairak pee
 behrneem. Biju skohlu eetaisjies, kurrā lihds 150
 un wairak behrni sapulzejahs. Ar zik leelu preeku
 schee behrni mahzijahs lafhiht, rafsiht, bet wissu-
 wairak Deewa wahrdus un svehtas dseesminas
 dseedah! Nezik tahlu no mannas mahjinias bij
 kahdā klints klnā leela plotta alla. No turrenes
 rihtos agri un wehla walkarā atskanneja svehtu
 dseesminu skanna. Gan pats maniju, kas tas
 eshoht; bet tomehr pats negribbeju turp no-eet, fa
 es sawus skohlas behrnus ne aiskawetu., jo tee
 tur sapulzejahs no paschu firds-dsihfchanas. Tadeht
 gittu ustizzigu zilweku turp nosuhtiju pahrluhkoht,
 ko tee behrni tur dorroht. Pehz schis zilweks pee
 man atnahze ar assarahn man stahstija: ja tas
 Kungs luhgschanas paklusa, tad teescham winsch
 scha behrnu luhgschanas klausia. Jo tee tik firs-
 nigi, tik dedsigi Deewu luhs, fa manna firds ne
 warreja rimt tohs dsirdoht.

(Turplikam beigums.)

Sluddinaschanas.

Atraitne, kas sohpu, sohpschanas animatu freetni
 proht, warr labbu mohderos weetu Kreewensemē pee
 labbeam fungem, fa ir zella-nandu lihds turreni un
 labbu lohni dabbuht. Klahtakas finnas Awischu
 nammā. 1

 Weena wirtschaptereene tohp mekleja
 preefsch muhsu un dabbohu llahtakas finnas
 pee laupmannu hōpfera Zelgawā blaßlam
 Zebram. 3

Nohkas dsirnawas

parissam no kaufetas dseses un tehrauda taifitas, ar
so weens pats zilwels pa stundu warr puhru putraimur
jeb puhru miltu famalt, dabbujamas par 35 rubleem
pee

P. van Dyk, 2
Rihgā leelā kaleij-celā, Nr. 11.
Hartmeyera nammā.

Turpat arri warr dabbuht pirk: **kullamas maschines, ekfeli maschines un zittas** pee **lauku-kohfschanas** derrigas maschines un rihki no **Enlantes**.

Treschdeenā, tannī **4ta Juhli** un tannīs deenās
pehz tam, pehz pufodeenos pulksten diwjs, par
skaidru nandu **uhtrupē** isdohs wiffadas pee mahjahn
derrigas leetas pee Stolzera, 2
fawā nammā, Leelajā celā, Nr. 31.

Weenas ehrgeles ar 2 balſim irr par itt lehtu masku
dabbujamas. Winkas irr preefsch floslahum un mah-
jahn wehl labbi derrigas. Skaidrakas finnas par

winnahm warr dabbuht pee Wahnes draudses flos-
meistera un ehrgeleeka

K. Simonsohna.

Korku pahrdohschana no Kriegsmanna pabrikā ir
Jelgawā, Kattoku celā, kaupmannu lunga h. A.
Schmehmanna bohē, kur maiši ar 500 forkeem tohp
pahrdohti. Tee allus-korki no pirmas sortes taggad
lehtaki dabbujami, prohti: 1 rubli par tuhftoti.

Gattawa Fimmenu sehfla

tohp pirkta pee A. Gerogj,
Leelajā celā famā bohē pee Latweschu
basnizas.

Tee itt ihpaschi isflaweti Enlenderu **firga-grah-
betti**, kas no weena firga wiflii un no 1 zilwelska wad-
diti seena un wiffadas labbibas tik dands sagrahb, zil
30 zilwelsi warr sagrahbt, lihds ar zittahm lauku-koh-
fschanas maschinehm un rihkeemi gattawi dabbujami
pee

G. Dittmara, 3
Rihgā, pils-celā, Nr. 17.

S i n u o.

- I. No sirds pateizam tabm draudsehn, kas fawas mihestibas dahwanas preefsch Missiones pee manniū atfuhitjuschas: 1) Subbates dr. 7 rub. 1½ kap.; 2) Laffes dr. 2 rub.; 3) Birschu-
muischās dr. 43 rub.; 4) Diggenajes dr. 6 rub.; 5) Nibzes dr. 4 rub. — Mihlam drau-
gam no Schneypeles sirds pateiziba par to 1 rubl. f. preefsch Missionarem.
- II. Tāpat pateizam tabm draudsehn, kas fawas mihestibas dahwanas atfuhitjuschas preefsch nabbaga tizibas
brahkeem **Wakkara-** un **Rihta-Sibiriā** prohti: 1) Birschu muischa s dr. par 10 rub.; 2) Apprikēs
dr. par 2 rub.; 3) Diggenajes dr. par 15 rub. f. (preefsch Wakkara S.); 4) Dohbeles Latweschu
dr. 13 rub.; 5) Uggahles dr. 5 rub.; 6) Bahrbelēs dr. (pr. Wakk. S.) 10 rub.; 7) Leel-Auzes
dr. (pr. Wakk. S.) 13 rub.; 8) Jelgawas Latw. pilfata dr. (pr. Wakk. S.) 10 rubl.; 9) Sabilles
dr. (pr. Wakk. S.) 6 rub. f.

S-3.

Labbibas un prezzi tirgus Rihgā tai 9. Juhni un Leepajā tai 16. Juhni 1862 gaddā.

M a k f a j a p a r :	Rihgā.	Leepajā.	M a k f a j a p a r :	Rihgā.	Leepajā.
R. R.	R. R.	R. R.	R. R.	R. R.	R. R.
1/3 Tschetw. (1 puhru) rudsu 220 lihds	2 30	2 30	1/2 puddu (20 mahrz.) dseses . . .	1 —	1 15
1/3 " (1 ") kweeschu 325 —	3 50	3 40	1/2 " (20 ") tabaka . . .	1 25	1 40
1/3 " (1 ") meeschu 160 —	1 70	1 90	1/2 " (20 ") schēkliu appiaku —	— —	2 —
1/3 " (1 ") ausu . 120 —	1 30	1 20	1/2 " (20 ") schah. zuhku gall. —	— —	— —
1/3 " (1 ") firmu . 280 —	3 —	2 50	1/2 " (20 ") frohna linnu 2 40	2 2	— —
1/3 " (1 ") rupju rudsu milt.	2 35	2 25	1/2 " (20 ") brakka linnu 1 20	1 1	20 —
1/3 " (1 ") bihdelet. 280 —	3 —	3 25	1 muzzu linnu fehli . . . 6 lihds 7 50	— —	— —
1/3 " (1 ") " kweeschu mil.	4 30	4 —	1 " filku . . . 875 —	9 25	8 25
1/3 " (1 ") meeschu putr.	2 90	2 90	10 puddu farfanas fahls . . .	6 —	80 —
10 puddu (1 birkawu) seena . 450 —	5 —	— —	10 " baltas rupjas fahls . . .	5 75	80 —
1/2 " (20 mahrz.) kweesta 480 —	5 —	3 50	10 " " fmalkas . . .	5 75	80 —

Rihgā atmaklusai 666 fuggi un atsegabjuſai 464 fuggi; Leepajā atmaklusai 112 fuggi, atsegabjuſai 92 fuggi.